

In memoriam

Dr. RÁNER Géza

1940–2016

Életének 76. évében, 2016. január 20-án elhunyt Dr. RÁNER Géza, az Eötvös Loránd Geofizikai Intézet nyugalmazott igazgatója.

Mindig fájdalmas, ha egy munkatársunktól búcsút kell vennünk, de különösen fájdalmas, ha olyan kollégától kell búcsúznunk, aki egy teljes életet töltött el az Eötvös Loránd Geofizikai Intézetben, és hosszú szolgálati ideje alatt végigjárta a munkaköröket a terepi észlelőitől az igazgatói beosztásig.

Kollégánk, RÁNER Géza, 1940-ben született Győrben, ott járt iskolába, és a Révai Miklós Gimnáziumban érettségizett 1958-ban. Érettségi után a Miskolci Nehézipari Műszaki Egyetem Bányamérnöki Karára jelentkezett, ahol 1963-ban kitüntetéssel végzett bányageológus mérnökként. Első munkahelyének az Eötvös Loránd Geofizikai Intézetet választotta, és innen is ment nyugdíjba 2002-ben. Ritka dolog, hogy valaki egyetlen munkahelyen töltse el egész aktív életét. Ritka, ugyanakkor sokat el is árul, hűségről, szakmaszeretetről, elhivatottságról. Gézát ugyanis, ahogyan abban a néhány évben megismerhettem, amikor ő még ott volt az intézetben és én is ott dolgoztam már, ezek a tulajdonságok jellemezték.

Intézeti munkáját a Szeizmikus Osztályon terepi észlelőként kezdte, majd hamarosan egy terepi szeizmikus csoport csoportvezetője lett. 1970-ben a gyorsan növekvő Intézetben a korábbi osztályok főosztályi rangot kaptak, és a főosztályokon belül osztályok szerveződtek. A Szeizmikus Osztály Szeizmikus és Számítástechnikai Főosztállyá alakult, és ennek — az akkorra már komoly terepi kutatási tapasztalattal rendelkező — RÁNER Géza főosztályvezető helyettese, valamint az ekkor létrehozott Hegyvidéki Szeizmikus Osztálynak az osztályvezetője lett. Ekkor vezették be a szervezeti egységeken átnyúló kutatási témacsoportrendszer is, aminek a keretében Géza több terület témafelelőseként vett részt a dunántúli, az észak-magyarországi, a mecseki kutatásokban, és több vízföldtani kutatásban is. Szakmai tevékenysége igen szerteágazó, számtalan jelentős őrzi szorgalmas, lelkiismeretes és pontos munkájának eredményeit a Magyar Bányászati és Földtani Hivatal Adattárában. Fontos és máig hatást gyakorló munkái közül kettőt emelnék ki: a „Földtani alapszelvények geofizikai vizsgálatát”, és a nukleáris hulladéklerakókkal kapcsolatos tevékenységét.

Az Intézet fejlődő külkapcsolatai 1973-tól Ausztriában és később Szlovákiában is egyre újabb kutatási megbízásokat eredményeztek, ezeknek a külföldi kutatásoknak RÁNER Géza volt a vezetője, illetve főosztályi felelőse, és gyakran maga is részt vett a nehéz hegyi terepen történő mérések végrehajtásában.

1985-ben az ELGI igazgatóhelyettese lett, majd 1991-ben — már pályázati úton — az igazgatói beosztást nyerte el. 1994-ig vezette az Intézetet. Ez a néhány év tekinthető az Intézet talán legnehezebb időszakának. A rendszerváltást követő éveknek a nem akadémiai kutatóintézeteket ellehetetlenítő és felszámoló politikája az ELGI-t sem kerülte el. Durva és indokolatlan leépítést követeltek az Intézettől, amit neki kellett végigvinni.

1994 után visszatért a geofizikai kutatásokhoz, és tudományos főmunkatársként ismét fontos földtani kutatási témák felelős vezetője lett egészen nyugállományba vonulásáig.

A rábízott feladatokat mindig példamutató szaktudással és lelkiismeretességgel oldotta meg. Szerette és fontosnak tartotta szakmáját, a szakmai munka örömet jelentett a számára. Ez nem kerülte el felettesei figyelmét sem. 1967-ben a Központi Földtani Hivatal elnöke dicséretben részesítette, majd a következő évben a „Földtani kutatás kiváló dolgozója” érdemrendet adományozta neki. Nem teljesen egy évtized múlva, 1975-ben, tevékenységét kormánykitüntetéssel, a „Munka érdemrend” bronz fokozatával ismerték el. Az Intézettért végzett munkájáért 2000-ben a „Pro Geophysica” emlékérmét vehette át.

RÁNER Géza a szakmai közéletben is részt vett. Tagja volt a Magyarhoni Földtani Társulatnak és a Magyar Geofizikusok Egyesületének. Az utóbbinak 1974-től 1990-ig titkári pozícióját is betöltötte. Egyesületi munkájáért 2004-ben a Magyar Geofizikusok Egyesületének tiszteleti tagjává választották.

Gézától, a baráttól és kollégától búcsúzni kényszerülünk most! Ne feledjük azonban, hogy hazánk geofizikai kutatása során elért eredményei, a ma már sok esetben megismételhetetlen méréseinek adatai itt maradnak nemzeti adatbázisaink felbecsülhetetlen értékű kincseként! De a Magyar Földtani és Geofizikai Intézet, a geofizikus kollégák és a jó barátok emlékezete nem csak munkáinak eredményeit, hanem példamutató munkaszeretétét, szorgalmas és lelkiismeretes személyét is őrizni fogja.

Nyugodjon Békében!

FANCSIK Tamás